

over til at se paa den egentlig politiske Side af Sagen, saa maa det maaske være mig tilladt at omtale Forliget i sin Helhed, ligesom Hærloven og Garantibeslutningerne jo ogsaa bleve omtalte i Gaar under Finanslovbehandlingen, endstødt de ikke laa for. Jeg vil da sige, at jeg rent politisk set meget vel kan forstaa, at man fra Regeringens og fra mine Meningsfællers Side har ment det rigtigt, nødvendigt og formaalstjenligt at indgaa paa Forliget i sin Helhed, og til Forliget hører jo den her foreliggende Lov. Thi rent politisk set ser jeg ikke rettere, end at det Parti, som jeg hører til, har sejret, jeg ser ikke rettere, end at den Kamp, der er rejst fra først af mod Folketingsparlamentarisme, er ført til en lykkelig Udgang. Jeg ser ikke rettere, end at gennem alle de Forhandlinger, som her ere førte, er Landstingets Ligeberettigelse ogsaa i finansielle Sager fuldt nd anerkendt. Jeg ser ikke rettere, end at det ogsaa maa være gaaet op for dette Ting, at Kronens Ret til igennem Udnævnelser af sine ansvarlige Raadgivere at angive den Vej, den Retning, som Bevægelsen politisk skal gaa i, ikke kan omstødes. Jeg ser altsaa ikke rettere, end at man politisk set har opnaaet, hvad man kunde vente, ja, jeg vil endogaa sige mere, end man kunde vente, thi de Garantibeslutninger, som jo skulle for efter denne Sag — jeg ved nu ikke, om de komme for i Dag eller i Morgen, men det er jo ligegyldigt — regner jeg ikke for særdeles værdifulde. Jeg tror ikke, at de have saa lidt at sige, som enkelte ærede Medlemmer fra deres Partistandpunkt have ment. Jeg har ingen Tvivl om, at naar saadanne samstemmende Beslutninger ere vedtagne af begge Ting, ville de have Betydning for nogen Tid, men at de virkelig danne en Garanti mod, at en ny Konflikt opstaar, og mod, at denne Konflikt fører til ny Provisorier, det tror jeg ikke paa. Men en Tid lang ville de selvfølgelig faa deres Virkning, det betragter jeg som givet. Naar man nu vil spørge mig: Ja, men er det da din Mening, at Højrepartiet har i hele Kampen som saadan sejret ubetinget, og at Modstanderne have ligget under, saa siger jeg: Nej, det er det ikke. I det rent politiske ser jeg ikke rettere end, at det har sejret, men naar man derimod gaar over til at se paa de Realiteter, som hele Forligspolitikken siden Efteraaret 1890 og til Dato har ført med sig, har jeg ganske vist en anden Mening. Der forekommer det mig, at man ikke skal rose sig stort fra vor Side af det, der er opnaaet. Tværtimod, det forekommer mig, at flere af de Frugter,

der ere opnaaede, først og fremmest den allerførste, Alderdomsforsørgelsesloven, ere af en højt best Bestaffenhed, og at den, der nu ligger for her, Hærloven, turde være den bedste af dem alle. Det gør mig ondt, at ikke hele Forligsforhandlingerne have kunnet være førte paa en saadan Maade, at man havde faaet bedre reelle Resultater ud deraf, set fra den Side, hvor til jeg hører, selv om man havde været nødsaget til, hvad jeg mener, man meget godt kunde have gjort, at give ganske andre kraftige og bestemte Garantier mod Engtagelse af, hvad der er sket i de sidste 5—6 Aar, end dem, der nu gives. Jeg er af den Mening, at man derigennem vilde være kommen til et lige saa vel hæderligt Forlig for begge Parter som det, vi nu ere komne til, og at vi derigennem ikke vare komne til den Slags uheldige og højt sørgelige Love, som vi nu ere nødt til, saaledes som en Gang Forholdene og Omstændighederne ere, at sige Ja til. Men det kan jo ikke nytte noget, at man taler om, hvad der kunde være sket, thi hvad der er sket, er sket, og Følgerne af hele denne Politik, som er ført i de senere Aar, maa vi selvfølgelig, om vi ville eller ej, tage Konsekvenserne af. Derfor siger jeg ogsaa for mit Vedkommende, skønt som sagt med Sorg og med Betyrning for Landets Forvar, Ja til den Hærlov, som nu ligger for.

Brandes: Det ærede Medlem for Hjørring Amts 3dje Valgkreds (Jungersen), der ligesom jeg er Medlem af Folketingets Hæruddvalg, omtalte den Hærløvsbehandling, som dette Udvalg har med at gøre, og han sagde da, at der i Udvalget var foretaget et velvilligt Arbejde over for denne Hærlov. Det ærede Medlem udtalte sig derigennem med, antager jeg, en vis Ironi, thi de Herrer, som ellers have været Medlemmer af Hæruddvalget, have ikke mærket noget hverken til Arbejdet eller til Velviljen. I dette Hæruddvalg har der ikke været holdt noget Møde, siden Formanden sammenkaldte os og oversendte en Del Spørgsmaal til den højt ærede Krigsminister, som den ærede Krigsminister har ladet besvare. Samtidig har den ærede Krigsminister ladet omdele til os en Betænkning fra en Kommission af militære sagkyndige, der er bleven nedsat i Sommerens Løb, og som udtaler sig om den Hærlov, Krigsministeren har forelagt her i Tinget — en Kommissionsbetænkning, som jeg paa ingen Maade skal komme ind paa, da den er fortrolig omdelt til Folketingets Udvalg, men som i øvrigt har sin store Interesse. Altsaa dette Udvalg har ikke holdt